

Ірина Щербань, к.пед.н., доцент,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м.Умань

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-МАГІСТРАНТІВ

Сучасний етап розвитку суспільства ставить перед системою освіти цілий ряд принципово нових проблем, обумовлених політичними, соціально-економічними, світоглядними і іншими факторами, серед яких необхідність підвищення якості і доступності освіти, збільшення академічної мобільності, інтеграції у світовий науково-освітній простір, створення оптимальних в економічному плані освітніх систем, підвищення рівня університетської корпоративності і посилення зв'язків між різними рівнями освіти. Підготовка в магістратурі професійно компетентних фахівців, здатних до виконання сукупності різноманітних педагогічних функцій, є інтегральною метою магістерських програм напрямку «Педагогічна освіта».

Одним з ефективних шляхів вирішення цих проблем є застосування на практиці інноваційних методів навчання, що характеризуються більш гнучкою, ефективною стратегією формування фахівця на основі національного і світового досвіду; чіткою моделлю наукового й навчально-методичного забезпечення процесу навчання, а також сучасною високоефективною технологією навчання.

В науковій літературі окремі питання щодо інноваційної діяльності в галузі освіти висвітлено за такими напрямками: вдосконалення навчально-виховного процесу у ВНЗ (З.Абасов, А.Алексюк, С.Гончаренко, І.Зайченко, І.Зязюн, В.Кремень, Н.Кузьміна, О.Савченко, Г.Сиротенко); інноваційні педагогічні технології (О.Євдокимов, М.Жалдак, І.Носаченко, В.Олійник, О.Пехота, І.Підласий, М.Поночовний, С.Сисоєва); теоретичні питання педагогічної інноватики, визначення структури, закономірностей функціонування та розвитку інноваційних процесів у педагогічних системах

(О.Божко, Л.Буркова, Л.Ващенко, І.Дичківська, І.Підласий, О.Попова, Н.Федорова); обґрунтування структури, змісту та результатів інноваційної діяльності в системі освіти, експертиза, оцінювання та відбір освітніх нововведень, моніторинг інноваційних освітніх процесів (К.Баханов, Л.Буркова, Л.Даниленко); інноваційне середовище (В.Бобрицька, І.Дичківська, Г.Кравченко).

Інноваційні технології навчання слід розглядати як інструмент, за допомогою якого нова освітня парадигма може бути втілена в життя. Вітчизняний науковець Петриченко Л. стверджує, що інноваційна компетентність учителя – складна, інтегративна якість фахівця, що зумовлюється особливостями інноваційної діяльності (передусім її творчим характером та спрямованістю на дослідно-експериментальну роботу) та виокремлює в її структурі чотири компоненти: теоретично-змістовий (базовий), професійно-діяльнісний (практичний), професійно-дослідний (творчий) і професійно-особистісний [1, с.7].

Головною метою інноваційних технологій освіти є підготовка студента до професійної діяльності. Сутність такого навчання полягає в орієнтації навчального процесу на потенційні можливості випускника та їх реалізацію. Освіта повинна розвивати механізми інноваційної діяльності, знаходити творчі способи вирішення життєвоважливих проблем, сприяти перетворенню творчості в норму і форму реалізації творчого потенціалу фахівця.

Основними цілями інноваційної діяльності є:

- реалізація нововведень на основі використання та впровадження нових наукових ідей, знань, підходів або трансформації відомих результатів наукових досліджень і практичних розробок у новий або вдосконалений продукт;
- формування творчого нешаблонного мислення,
- використання новітніх досягнень науки і практики.

Дієвими є такі сучасні педагогічні технології, як навчання у співпраці та проектна методика, використання нових інформаційних технологій, Інтернет-ресурсів. Проблемне та інтегроване навчання допомагають реалізувати особово-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію і диференціацію навчання з урахуванням здібностей студентів, їх рівня знань. Застосування технологій інноваційного навчання робить процес оволодіння знаннями більш повним, цікавим та насиченим; сприяє формуванню цілісного світогляду та світосприйняття.

Ефективною інноваційною технологією навчання у формуванні професійних компетенції студентів-магістрантів є метод проектів – система навчання, у процесі якої студенти здобувають знання шляхом планування і виконання практичних завдань (проектів), що поступово ускладнюються. У проектній роботі студенти залучаються в створену педагогом пошукову навчально-пізнавальну діяльність. Використання проектних технологій робить можливим формування та розвиток пошуково-дослідницьких, комунікативних, технологічних, інформаційних компетенцій, формує креативність, стимулює інтелектуальну активність, розвиває комунікативні вміння, допомагає формувати міжпредметні зв'язки, вчить використовувати інформаційно-телекомунікаційні технології, допомагає оволодіти навичками роботи в групі, формує соціальну мобільність. Крім того, все це підвищує мотивацію студентів, оскільки в даному випадку вивчення мови стає не ціллю, а засобом створення кінцевого продукту діяльності. Навіть найслабші студенти мають змогу проявити себе повною мірою, виконуючи посильні для них завдання, і, в результаті, кожен студент робить свій внесок у створення проекту [2].

Урізноманітнення навчальної діяльності студентів інноваційними технологіями дозволяє задовольнити індивідуальні інтереси і схильності студентів-магістрантів, їх професійні орієнтири. Процес навчання, побудований із застосуванням інноваційних технологій дозволить забезпечити високий рівень професійно-педагогічної підготовки випускника, здатного вже на ранніх етапах самостійної професійної діяльності працювати ефективно.

Список використаних джерел

1. Петриченко Л.О. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до інноваційної діяльності в позааудиторній роботі : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Л.О.Петриченко ; Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В.Винниченка. – Кіровоград, 2007. – 20 с.
2. Зубенко О.В. Інтерактивні технології навчання при вивченні іноземних мов в технічному ВНЗ / О.В. Зубенко, С.О. Медведєва. – Режим доступу : <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2008/txt/Subenko.php>